

Nous models de cooperació,
nous models de formació de cooperants.



Centre UNESCO de Catalunya
19 novembre 2010



Proposta de guió

- El marc (ens proporciona el currículum – QUÈ)
- La dinàmica (ens proporciona la metodologia – COM)
- Les condicions (ens proporcionen el context – ON i QUAN)



Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural

- La cultura com a motor de desenvolupament humà.
- Els drets culturals com drets humans.
- La preservació del patrimoni cultural com a garantia de futur.
- Els béns i serveis culturals no són mercaderies.
- Cal reforçar la solidaritat i la cooperació internacional en matèria cultural.



Convenció sobre la Protecció i la Promoció de la Diversitat de les Expressions Culturals

- Respecte envers els drets humans i les llibertats fonamentals.
- Sobirania.
- Igual dignitat i respecte per a totes les cultures.
- Solidaritat i cooperació internacionals.
- Complementarietat dels aspectes econòmics i culturals del desenvolupament.
- Sostenibilitat.
- Accés equitatiu.
- Obertura i equilibri.



MODEL DE FORMACIÓ

- El formador desenvolupa un procés lineal de transmissió de coneixements científico-culturals que es generen en la vida intel·lectual i material de la societat i que s'organitzen i simplifiquen en mòduls acadèmics per al seu aprenentatge seqüencial.
- **El formador provoca en l'alumnat de forma continuada la reconstrucció del coneixement experiencial que assimila acríticament en la seva vida diària.**



MODEL DE FORMACIÓ

- Per comprendre el pensament i l'actuació del professional és suficient centrar-se en la identificació dels processos formals i les estratègies de processament de la informació o presa de decisions.
- **Per comprendre el pensament i l'actuació del professional és necessari acostar-se a la xarxa ideològica de teories i creences, la majoria de les vegades implícites, que determinen la manera com el professional dóna sentit al seu món en general i a la seva pràctica docent en particular.**



MODEL DE FORMACIÓ

- La intervenció eficaç en situacions complexes es resol mitjançant l'aplicació directa d'una teoria genèrica, d'una norma tècnica, d'una metodologia estàndard o d'una rutina preespecificada.
- **La intervenció eficaç en situacions complexes es resol mitjançant l'exercici de la saviesa pràctica, és a dir, l'habilitat intel·lectual per distingir la resposta adequada a aquestes situacions complexes, obertes al dubte i la incertesa.**



MODEL DE FORMACIÓ

- La formació del professional és un equipament fragmentari i acadèmic de teories, per una banda, i de competències d'acció per una altra.
- **La formació del professional s'ha d'orientar a estimular i facilitar la construcció del seu pensament pràctic, autònom i crític.**



LES ACCIONS FORMATIVES

- Superar la concepció clàssica de proporcionar un primer component teòric fonamentador i posteriorment un component pràctic, sinó que cal plantejar-los en una interacció circular focalitzada en l'anàlisi, la interpretació i la transformació dels problemes complexos.
- Plantejar la formació com un procés investigador, similar al qual el professional haurà de desenvolupar posteriorment quan estigui desenvolupant les seves funcions professionals, investigant en la pràctica i experimentant innovacions.



LES ACCIONS FORMATIVES

- Promoure la cooperació, per fomentar l'aprenentatge de la convivència, de la investigació i experimentació compartides, mitjançant la pràctica de la cooperació en ambients democràtics.
- Respectar la pluralitat, abandonant el dogmatisme epistemològic i el monisme metodològic, i fomentant i estimulant la proliferació de teories, perspectives, mètodes i procediments, construïts i usats des de la consciència de la seva relativitat històrica.



LES ACCIONS FORMATIVES

- Estimular l'autonomia del professional, fomentant-ne la seva responsabilitat en l'orientació del seu propi procés de formació, oferint oportunitats d'elecció i la creació d'un clima de responsabilitat compartida.
- Considerar l'anàlisi del context social com determinant de l'orientació de la pràctica, investigar i reflexionar sobre la pròpia pràctica implica la consideració crítica de les condicions institucionals i socials que la condicionen, limiten i potencien.



Creant condicions òptimes

- Destinar 1% de la cooperació al desenvolupament a la cooperació cultural.
- Aprofundir en el diagnòstic antropològic dels projectes de cooperació.
- Cercar la presència i la complicitat dels sectors privats.
- Crear una taula de treball entre agents culturals i agents de la cooperació.



Creant condicions òptimes

- Programes de formació conjunts entre ONG de cooperació al desenvolupament i operadors culturals.
- Elaboració de reculls de bones pràctiques i estudis de casos.
- Avaluació explícita de la dimensió cultural en els projectes de cooperació al desenvolupament.